خبر

پیشنهاد پرداخت یارانه نیمه دوم سال به صورت یکجا در اردیبهشت

• عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، با اشاره به راهکارهای مختلف برای مقابله با آثار کرونا بر اقتصاد کشور پیشنهاد کرد یارانه نقدی نیمه دوم سال یکجا در اردیبهشت پرداخت شود.

حسینعلی حاجی دلیگانی در گفت‌وگو با تسنیم، درخصوص برنامه دولت برای حمایت از بخش تولید و جبران خسارات بحران اخیر گفت: در حال حاضر از جزئیات کار دولت اطلاعی در دست نیست چرا که مجلس و کمیسیون‌های تخصصی تقریبا دو ماهی است که تعطیل است، بنابراین می‌شود گفت اطلاع درستی از برنامه‌های دولت نداریم. امیدوارم هفته آینده مجلس شکل بگیرد و بتوانیم هم از طریق کمیسیون‌های تخصصی و هم از طریق نظارت‌هایی که از طریق مجلس باید عمل شود، موضوع، نحوه، نوع و میزان تقویت این بخش را بررسی و هم منابع و نوع منابعی که قرار است دولت در این زمینه هزینه کند، جزئیاتش پیگیری شود و اگر جایی نیاز به اصلاح یا تذکری هست انجام شود. در حال حاضر مجلس در فرایند نظارتی و حمایتی در بحث کرونا تا حدودی عقب افتاده است و به نوعی نقش مجلس با بسته‌ماندن مجلس آسیب دید.

عوارض آزادراه تهران-قم و کرج-قزوین ۱۲۰۰ تومان شد

• شورای اقتصاد با افزایش ۱۴۰درصدی عوارض آزادراه‌های دولتی موافقت کرد و براین اساس نرخ عوارض آزادراه تهران-قم و کرج-قزوین برای خودروهای سواری به هزارو ۲۰۰ تومان افزایش یافت.

به گزارش مهر، اعضای شورای اقتصاد در ۲۱ اسفند سال گذشته با پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی مبنی بر افزایش عوارض آزادراه‌های دولتی موافقت کردند.

نرخ جدید عوارض آزادراه‌های دولتی برای سواری و وانت به شرح زیر است:

تهران- قم به طول ۱۳۵ کیلومتر با ۶ لاین رفت و برگشت: ۱,۲۰۰ تومان

کرج-قزوین به طول ۱۰۰ کیلومتر با ۶ لاین رفت و برگشت: ۱,۲۰۰ تومان

بندرعباس-بندر شهید رجایی به طول ۳۵ کیلومتر با ۴ لاین رفت و برگشت: ۱,۲۰۰ تومان

کمربند جنوبی و غربی تبریز به طول ۳۵ کیلومتر با ۴ لاین رفت و برگشت: ۱,۲۰۰ تومان

همچنین ضریب قیمتی برای کامیونت و مینیبوس، ۲ (۲۴۰۰ تومان)، کامیون دو محوره و اتوبوس، ۳ (۳۶۰۰ تومان) و کامیون سه محوره و بیشتر، ۴ (۴۸۰۰ تومان) محاسبه می‌شود.

«شرق» ضرورت بازبینی نرخ سود تسهیلات در شرایط بحران کنونی را بررسی کرد

عاقبت شایعه بسته سیاستی

شرق: «تمام سودهای بانکی با هم در ارتباط هستند و دست‌کاری هیچ یک از آنها در شرایط فعلی صحیح نیست. در این شرایط که جدا از تحریم‌ها قیمت نفت هم به‌شدت کاهش یافته و به خاطر شیوع کرونا صادرات غیرنفتی ما اکنون به سهولت ماه‌های پیش انجام نمی‌شود، ما در مضیقه ارزی هستیم بنابراین دست‌کاری سودهای سپرده بانکی و پایین‌آوردن آن در واقع ایجاد انگیزه در مردم برای حرکت به سمت بازار ارز است که می‌تواند سبب افزایش شدید نرخ ارز شود لذا بانک مرکزی بعید است چنین تصمیمی را اتخاذ کند. از طرفی دیگر کاهش نرخ سود تسهیلات بانک‌ها را دچار مشکل می‌کند، به‌هرحال بانک‌ها باید نرخ سپرده را از محل درآمدشان تأمین کنند و در این صورت متضرر می‌شوند. اگر دولت بخواهد به صورت دستوری به بانک‌ها تکلیف کند که نرخ سود تسهیلات را پایین آورند قطعا نه‌تنها برای بانک‌ها بلکه برای اقتصاد کلان هم دردسرساز خواهد شد». اینها بخشی از گفته‌های کامران ندری، معاون اسبق پژوهشکده پولی و بانکی در پی پیچیده‌های این روزها درباره تغییر در نرخ‌های سود بانکی است. یکی از کارشناسان بانکی مرکز پژوهش‌ها نیز با اشاره به هدف اعمال سیاست بازار باز توسط بانک مرکزی تأکید می‌کند: بانک مرکزی اصلا به دنبال تغییر در نرخ سودها نبوده، تمام آن چیزی که در عملیات بازار باز به دنبال آن بود این بود که با توجه به نرخ تورم انتظاری که حدودا ۱۸ درصد است فعالیت کند. به گمان من حالا که تورم انتظاری بالاتر هم رفته برنامه‌ای برای کاهش هیچ یک از سودهای بانکی ندارد.

شایعه احتمال تغییر در نرخ سودهای بانکی

پیچیده‌هایی که درباره تصمیم بانک مرکزی برای تغییر نرخ سودها شنیده می‌شود ظاهرا از یک سود به شایعه روزهای گذشته مبنی بر تغییر نرخ سودهای سپرده بر می‌گردد و از سوی دیگر الزام بانک‌ها توسط دولت برای کاهش نرخ سود برخی تسهیلات در روزهای کرونایی.

«کرونا اگرچه سختی‌های بسیاری را برای اقتصادهای دنیا داشته؛ اما منجر به صدور یک تصمیم مشترک از سوی رؤسای کل بانک‌های دنیا شده و آن، کاهش نرخ بهره بانکی است. خبرها از نظام بانکی، حکایت از تصمیم شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی برای کاهش نرخ سود بانکی از اول اردیبهشت پیش‌رو، دارد. بر اساس اطلاعات دریافتی از مدیران بانکی، در جلساتی که از سوی عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی، با مدیران عامل نظام بانکی برگزار شده، موضوع کاهش نرخ سود بانکی مطرح و تا حدود زیادی مورد توافق واقع شده است». این خبری بود که از چند روز پیش دست به دست می‌شد و سروصدای زیادی به پا کرده بود. اندکی بعد هم تصویر نامه یکی از بانک‌های خصوصی مبنی بر نرخ‌های سود جدید سپرده بانکی بعد از کاهش منتشر شد که عنوان مهر تأییدی بر این خبر تلقی شد. اما درپی انتشار این اخبار و نامه مذکور در فضای مجازی روابط عمومی بانک مرکزی اعلام کرد: بانک مرکزی برنامه‌ای برای تغییر در شرایط و نرخ سپرده‌ها ندارد. البته بانک مرکزی بدون اشاره به اصالت این نامه در بیانیه‌ای که در پایگاه اینترنتی خود منتشر کرده بود این خبر را تکذیب کرد.

در طرف دیگر در روزهای کرونایی دولت قول تسهیلات با سود ۱۲ درصد را به مردم داد و متعهد شد که هشت درصد این ۱۲ درصد را نیز بپردازد. این مسئله موجب نگرانی کارشناسانی از جمله میثم خسروی شد چراکه او تأکید داشت کاهش نرخ سود تسهیلات به این شکل در اصل اعطای تسهیلات به مردم با سود چهاردرصدی است؛ زیرا احتمالا دولت بدقولی کرده و طبق معمول به بانک‌ها بدهکار خواهد ماند.

دست‌کاری نرخ‌های سود در این شرایط صحیح نیست

کامران ندری، معاون سابق پژوهشی پژوهشکده پولی و بانکی، درباره تأثیر تغییر در نرخ سودهای بانکی می‌گوید: به نظر من در سال‌های ۹۷ و ۹۸ بانک مرکزی یک خبط انجام داد و آن هم این بود که اجازه نداد نرخ سودهای بانکی بالا برود و نرخ سود را در پایین‌ترین سطح خود نگه داشت. در حال حاضر هم بیشتر از این قادر نیست این نرخ را پایین بیاورد. در این شرایط که جدا از تحریم‌ها قیمت نفت هم به‌شدت کاهش یافته و به خاطر شیوع کرونا صادرات غیرنفتی ما اکنون به سهولت ماه‌های پیش انجام نمی‌شود، ما در مضیقه ارزی هستیم ایجاد انگیزه در مردم برای حرکت به سمت بازار ارز می‌تواند سبب افزایش شدید نرخ ارز شود. در شرایط فعلی پایین‌آوردن نرخ سودها می‌تواند دردسر شود.

او توضیح می‌دهد: ما تا جایی که توانستیم نرخ سود بانکی را پایین نگه داشتیم آن هم در شرایط تورمی دو سال گذشته در اقتصاد ما. در این دو سال قاعدتا باید نرخ سود ما بالا می‌رفت اما نرفت. براساس آمار مرکز آمار ایران ما تورمی در حدود ۴۰ درصد در سال ۹۸ داریم در حالی که نرخ سود اسمی در بیشترین حالت خودش ۲۰ درصد است یعنی ما نرخی منهای ۲۰درصدی به سپرده‌گذاران پرداخت می‌کنیم. درواقع افرادی که به بانک‌ها اعتماد کرده و سپرده‌گذاری کرده بودند در پایان سال آنچه دریافت می‌کنند به لحاظ ارزشی از آنچه ابتدای سال سپرده‌اند بسیار کمتر است. در این شرایط با این تورم بالا پایین‌آوردن نرخ سود شبیه این است که بخواهیم افرادی که به بانک اعتماد کرده‌اند را مجازات کنیم و مشکلات اقتصادی‌مان را با هزینه سپرده‌گذاران حل کنیم. مسلما در چنین شرایطی رفتار معقول سپرده‌گذاران این خواهد بود که همان اعتماد کمشان به بانک‌ها را هم از دست می‌دهند و منابع خود را از بانک‌ها بیرون می‌کشند به عبارتی به جای اینکه در بانک‌ها سپرده‌گذاری کنند و از طریق سپرده‌های بانکی برای آینده پس‌انداز کنند به احتمال زیاد به سایر بازارها هجوم می‌برند و این می‌تواند روی نرخ ارز، طلا، مسکن و سهام اثر بگذارد. با پایین‌آوردن نرخ سود بانکی تمایل مردم برای اینکه بخواهند با پول ملی خودمان حفظ ارزش کنند، کاهش می‌یابد. در این شرایط پایین‌آوردن نرخ سود بانکی شبیه این است که خودتان با دست خودتان ارزش پول ملی را کاهش می‌دهید چراکه وقتی مردم نخواهند پول ملی کشور را نگه دارند و ترجیحشان خرید ارز و زمین و... باشد به معنی کاهش تعمدی ارزش پول ملی است. مسئله نرخ سود و اهمیت آن در اقتصاد ما متأسفانه خوب جا نیفتاده است.

وی درباره کاهش نرخ سود تسهیلات هم بیان می‌کند: نرخ سودها به هم متصل هستند. اگر بخواهیم نرخ سودهای سپرده را نگه داریم و نرخ سود تسهیلات را پایین آوریم بانک‌ها دچار مشکل می‌شوند، به‌هرحال بانک‌ها باید نرخ سپرده را از محل درآمدشان تأمین کنند و در این صورت متضرر می‌شوند. اگر دولت بخواهد به صورت دستوری به بانک‌ها تکلیف کند که نرخ سود تسهیلات را پایین آورند قطعا نه‌تنها برای بانک‌ها بلکه برای اقتصاد کلان هم دردسرساز خواهد شد.

ندری با اشاره به اقدام سایر کشورها برای کاهش نرخ سود سپرده خود ادامه می‌دهد: این درست است که کشورهای اروپایی در شرایط فعلی نرخ سودشان را پایین می‌آورند منتها قیاس ایران با کشورهای غربی قیاس مع‌الفارغ است زیرا این کشورها نرخ تورمی نزدیک به صفر دارند و با ایرانی که نرخ تورم در آن دو سال پیاپی تورم بسیار بالایی داشته، زمین تا آسمان فرق دارند. در شرایط فعلی پایین‌آوردن نرخ سود این خطر را دارد که مجددا هجوم مردم را به بازار ارز، طلا، زمین، مسکن، خودرو و بازار سرمایه را شاهد باشیم و موجب کاهش ارزش پول ملی شویم. تنها دلیلی که برای مخالفت بانک مرکزی وجود دارد همین بالابودن نرخ تورم در اقتصاد ماست.

به نظر می‌رسد به طور کلی معاون اسبق پژوهشکده پولی و بانکی معتقد است در شرایط خاص فعلی دست‌کاری هیچ یک از سودهای بانکی درست نیست.

میثم خسروی، کارشناس امور بانکی، نیز با ندری هم‌عقیده است. او می‌گوید: به نظر من بانک مرکزی اصلا به دنبال تغییر در نرخ سودها نبوده، تمام آن چیزی که در عملیات بازار باز به دنبال آن بود این بود که با توجه به نرخ تورم انتظاری که حدودا ۱۸ درصد است فعالیت کند. به گمان من برنامه‌ای برای کاهش هیچ یک از سودهای بانکی ندارد. حتی اگر قبلا کاهش نرخ سود از نظر عده‌ای خوب بود الان دیگر خوب نیست زیرا در شرایط فعلی بیش از هر زمان دیگری انتظارات تورمی وجود دارد لذا حتی اگر تصمیمی هم بانک مرکزی در این رابطه داشته اکنون نظرش برگشته است و اصلا دیگر کاهش نرخ سود به نظر بهینه نیست. وقتی انتظارات تورمی بالاست مردم گمان می‌کنند دارایی‌های باارزش بین‌المللی مثل طلا و سکه احتمالا افزایش قیمت خواهد داشت بنابراین اگر در این شرایط نرخ سود کاهش یابد با تغییری در ترکیب دارایی‌ها مواجه خواهید شد. کاهش نرخ تسهیلات در شرایط فعلی به معنی فشار بیشتر به بانک‌ها در این برهه خاص است.

مرکز پژوهشکده دستگاه‌های حمایتی را بررسی کرد

حمایت‌های منفعلانه دستگاه‌ها

مرکز پژوهش‌های مجلس با مرور اهم فعالیت‌های دستگاه‌های حمایتی و چگونگی حمایت اجتماعی آنها از اقشار تهیدست و آسیب‌پذیر در شرایط کنونی تأکید کرد که اگرچه همه دستگاه‌ها و نهادها سعی کرده‌اند از اقشار نیازمند حمایت کنند؛ اما درعین‌حال اقدامات انجام‌شده از یک سو تابع سیاست اجتماعی مشخص و روشنی نبوده است و از سوی دیگر اقدامات ماهیتی تأخیری، پسینی و منفعلانه داشته‌اند. مضاف بر این، ضعف نهادهای هماهنگ‌کننده و نظارتی، منجر به موازی‌کاری، هدفمندنبودن و ناپایداری حمایت‌های اجتماعی شده است. آن‌چنان که شواهد و داده‌های تجربی نشان می‌دهند، ویروس کرونا در بستر زندگی روزمره تا مدت‌ها ماندگار خواهد شد. تداوم این وضعیت باعث می‌شود اقشار ضعیف در معرض آسیب، در مواجهه با این ویروس تاب‌آوری کمتری داشته باشد و این وضعیت رخدادهای دردناک دیگری نیز به‌دنبال خواهد داشت.

در وضعیت‌های بحرانی علاوه بر اینکه انواعی از کنش‌های جمعی در بطن جامعه شکل می‌گیرد، دولت‌ها نیز مکلف هستند به‌عنوان اصلی‌ترین نهاد اجتماعی و سیاسی مجموعه‌ای از اقدامات همگانی و گزینشی را برای حمایت از گروه‌های اجتماعی از یک سو و گروه‌هایی که بیشتر در معرض آسیب هستند از سوی دیگر طراحی کنند. با توجه به شیوع ویروس کووید ۱۹ در کشور، شرایط زندگی برای گروه‌های اجتماعی آسیب‌پذیر بیشتر از هر زمانی سخت و دشوار شده و ادامه حیات اجتماعی آنها در گرو حمایت‌های اجتماعی پایدار است.

در وضعیت عادی در کشور دستگاه‌های مختلفی مسئولیت تأمین رفاه و حمایت اجتماعی از اقشار ضعیف و آسیب‌پذیر را بر عهده دارند که ارزیابی و بررسی عملکرد کلی آنها فرصت خاصی را می‌طلبد؛ اما بررسی مجموعه اقدامات دستگاه‌های حمایتی درباره حمایت از اقشار ضعیف برای مبارزه با کرونا برای بازاندیشی و ارائه تصویری روشن از وضعیت، ضروری است. در این راستا دستگاه‌های دولتی و غیردولتی مانند سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی، شهرداری‌ها و بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی از زمان شیوع ویروس کووید ۱۹ در کشور اقدامات حمایتی را انجام داده‌اند.

مهم‌ترین فعالیت‌ها و اقدامات حمایتی از اقشار آسیب‌پذیر

همان‌گونه که گفته شد طی شیوع ویروس کووید ۱۹ دستگاه‌های حمایتی اقداماتی از قبیل موارد زیر را برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر انجام داده‌اند.

- اختصاص پنج‌میلیاردو ۸۰۰ میلیون از سوی سازمان بهزیستی کشور به مراکز اقامتی، درمان و بازتوانی معتادان، برای اجرای دستورالعمل‌های پیشگیری و کنترل کووید ۱۹ با سرانه هر مرکز پن میلیون تومان.

-تخصیص ۲۴ میلیارد تومان از سوی سازمان بهزیستی کشور به مراکز شبانه‌روزی نگهداری سالمندان و معلولان با ظرفیت ۴۸ هزار نفر، سرانه ۵۰۰ هزار تومان برای هر نفر.

- اختصاص بسته حمایتی معیشتی دولت برای سه میلیون نفر از افراد نیازمند (۲۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان) از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

-اجرای توافق‌نامه استانداری تهران و سازمان بهزیستی درباره طرح «جمع‌آوری ضربتی کودکان کار و خیابان».

-کمک پنج میلیارد تومانی به سازمان بهزیستی کشور برای حفاظت از سلامت کودکان کار در برابر کرونا از سوی بنیاد مستضعفان.

-اختصاص ۴۰ میلیارد تومان که ۳۰ میلیارد تومان برای مددجویان کمیته امداد و ۱۰ میلیارد تومان برای سازمان بهزیستی است برای تهیه بسته‌های بهداشتی و مراقبتی در برابر کرونا از سوی بنیاد مستضعفان.

- بنیاد مستضعفان یک میلیون تومان را به‌عنوان هدیه به درخواست شهرداری تهران برای چهار هزار نفر پارکبان و کارگر پسماند و بهشت زهرا در مقابله با کرونا پرداخت کرده است.

- حمایت کامل از گروه‌های جهادی برای ضدعفونی‌کردن مناطق پرخطر، غربالگری و آموزش مردم با اولویت ۱۴ منطقه محروم کشور از سوی بنیاد مستضعفان.

- به‌دنبال شیوع ویروس کرونا و قرنطینه آسایشگاه کهریزک که میزبان در حدود دو هزار سالمند، معلول، بیمار ام.اس و معلول نخاعی است؛ بنیاد مستضعفان سه میلیارد تومان را به این آسایشگاه‌ها اهدا کرده است.

- بنیاد مستضعفان ۱۰ میلیارد تومان به ۴۰ هزار معلول ضایعه نخاعی شدید و خیلی شدید مستقر در منزل برای تهیه اقلام بهداشتی و ضدعفونی جهت پیشگیری از کرونا از طریق سازمان بهزیستی کشور تخصیص داده است.

همچنین شهرداری تهران اقداماتی مانند انجام تست غربالگری کرونا در گرمخانه‌ها، آموزش تمامی نیروهای ستادی و ضدعفونی‌کردن مستمر تمام سطوح در تمام گرمخانه‌ها و سامان‌سراها، تجهیز تمام مراکز به تب‌سنج لیزری و ارائه خدمات درمانی و آموزشی و توزیع بسته‌های بهداشتی به کودکان کار و خیابان و زباله‌گرد و حضور تیم پزشکی در گودها و گاراژهای تفکیک زباله را در جهت حمایت از اقشار آسیب‌پذیر انجام داده است.

- ارائه توصیه‌ها و خدمات بهداشتی و دعوت شهروندان به خودمراقبتی و حفظ قاعده فاصله‌گذاری اجتماعی از سوی سازمان‌های مردم‌نهاد و رسانه‌های اجتماعی.

نکات تأمل‌برانگیز درباره سازوکارهای حمایتی انجام‌شده

- ازآنجایی‌که شدت اثر ماندگاری تبعات مختلف بحران ویروس کرونا به ماهیت و نوع سیاست‌ها و سرعت واکنش دولت‌ها مرتبط است، یافته‌ها نشان می‌دهد اقدامات انجام‌شده تابع سیاست اجتماعی مشخص و روشنی نبوده است و ضعف و تأخیر دولت در تصمیم‌گیری‌های ضروری و انجام اقدامات لازم و به‌موقع از قبیل منع تردد غیرضرور درون‌شهری و برون‌شهری، ارائه آموزش‌های پیشگیرانه لازم به اقشار در معرض آسیب، فراهم‌کردن اسکان موقت برای بی‌خانمان‌ها و...، باعث افزایش شدت اثر و ماندگاری این ویروس در لایه‌های پایین و اقشار ضعیف جامعه شده است و در صورت ادامه این روند تبعات و فاجعه بزرگ‌تری رخ خواهد داد.

- همان‌گونه که ملاحظه می‌شود از میان دستگاه‌های حمایتی حوزه آسیب‌های اجتماعی و اقشار محروم و آسیب‌پذیر در کشور صرفا سازمان بهزیستی کشور، کمیته امداد امام خمینی، شهرداری و بنیاد مستضعفان و سازمان‌های مردم‌نهاد در این روزها اقداماتی انجام داده‌اند، درحالی‌که جای خالی نهادهای مسئول هماهنگ‌کننده و نظارتی از قبیل سازمان امور اجتماعی محسوس است که بنا بر مصوبه شورای اجتماعی کشور (۱۳۵۹) وظیفه مدیریت، هماهنگی و نظارت بر دستگاه‌های حوزه آسیب‌ها و حمایت‌های اجتماعی را بر عهده دارد.

- نبود نهاد هماهنگ‌کننده و نظارتی در انجام امور مربوط به حمایت از اقشار ضعیف و آسیب‌پذیر، باعث پراکندگی، موازی‌کاری و عدم هدفمندی حمایت‌های اجتماعی شده است. رفع این نقیصه در گرو برنامه‌محوری دستگاه‌های اجرائی و فعال‌شدن نهادهای مدیریتی و نظارتی است.

- گزارش‌ها حاکی از آن است با وجود اختصاص پنج‌هزارو ۸۰۰ میلیارد تومان به سازمان بهزیستی برای اجرای دستورالعمل‌های پیشگیری و کنترل کووید ۱۹، شاهد توقف پذیرش جدید معتادان خودمعرف در مراکز ماده «۱۵» هستیم؛ مددجویانی نیز که در این مراکز حضور داشتند هم به شکل بسیار چشمگیری تعدیل شده‌اند.

- مطابق با دستورالعمل کمیته درمان ستاد مبارزه با مواد مخدر، فرایند پذیرش معتادان متجاهر در مراکز ماده «۱۶» نه‌تنها متوقف شده، بلکه تعطیلی این مراکز را در پی داشته است و این امر باعث رهایی تعداد بسیار زیادی از معتادان متجاهر (در حدود ۱۱ هزار نفر) در سطح خیابان‌ها و معابر شهری شده است که به‌نوعی می‌توان آنها را منابع سیار انتقال ویروس کرونا تلقی کرد. این اقدام در تعارض با اقدامات مجدانه ستاد ملی مبارزه با کروناست و به‌لحاظ اجتماعی نیز به‌شدت موجب بدبینی و سلب اعتماد مردم می‌شود.

-درحال‌حاضر بیش از دوهزارو ۵۰۰ نفر از افراد بی‌خانمان و آسیب‌دیده در ۲۱ گرمخانه و دو سامان‌سرا در تهران نگهداری می‌شوند و ظرفیت این مکان‌ها نیز محدود است. به نظر می‌رسد در شرایط کنونی و شدت شیوع ویروس و همچنین تعطیلی مراکز ماده «۱۶» (معتادان متجاهر)، ظرفیت‌های مکانی موجود، امکان مدیریت و کنترل شیوع ویروس را فراهم نمی‌کنند و انتظار می‌رفت ستاد مبارزه با مواد مخدر ضمن مراقبت و ارائه خدمات آموزشی و بهداشتی به افراد مشمول مراکز ماده «۱۶»، نه‌تنها اقدام به آزادکردن آنها نمی‌کرد، بلکه با فراهم‌کردن شرایط مناسب از طریق هماهنگی بین دستگاهی (دراختیارگرفتن سالن‌های ورزشی و سوله‌هایی برای اسکان موقت بی‌خانمان‌ها به تفکیک افراد سالم و ناسالم و مشکوک) فرایند پذیرش افراد جدید را تسهیل می‌کرد.

ازاین‌رو لازم است مجموعه تصمیم‌گیران، ضمن بازاندیشی در رویه‌ها و اقدامات انجام‌شده، سیاست جدیدی متناسب با شرایط کنونی ابداع کنند و از اقدامات تأخیری- تعجیلی غیرکارشناسی بپرهیزند؛ چراکه رفع این نقیصه در گرو برنامه‌محوری دستگاه‌های اجرائی و فعال‌شدن نهادهای مدیریتی- نظارتی در راستای هدفمندسازی حمایت‌های اجتماعی است.

ادامه از صفحه اول

درسی که باید از کرونا آموخت

متأسفانه از گذشته نه‌چندان دور، شهرداری تهران روی گسل‌ها و اطراف آن و در کوچه‌هایی که عرض آنها گاه تنها ۱۰ متر است، اجازه احداث ساختمان‌های بلندمرتبه را داده است؛ ساختمان‌هایی که اگر از نظر محاسبات ایستایی درست باشند و در مقابل زلزله تخریب کلی نشوند، به‌هرحال نمای سنگ و شیشه آن و تاج‌های تزیینی بالای نمای آنها، با اندکی لغزش ریزش می‌کند. کافی است در یک کوچه یا خیابان ۱۰، ۱۵ متری اندکی سنگ بیفتد، آنگاه عبور و مرور به کلی قطع می‌شود. ممکن است لوله‌های گاز منفجر شود و حتما لوله‌های آب می‌شکند و برق‌ها هم قطع می‌شود و مردم در طبقات محبوس می‌شوند و هیچ نیروی امدادی نمی‌تواند کمک کند؛ زیرا هم راه‌ها بسته است و هم نیروهای امدادی خود و خانواده‌شان دچار حادثه شده‌اند.

هزاران نفر کشته می‌شوند و شاید شمار مجروحان به میلیون نفر برسد و از همه مهم‌تر، آشوب‌ها و هرج‌ومرج جامعه را فرامی‌گیرد. می‌بینیم که وضعیت اجتماعی ما در مقابل کرونا، در مقایسه با چنین حادثه‌ای، بهشت در مقابل دوزخ است. این یک حادثه قابل پیش‌بینی است و سال‌هاست همه درباره آن هشدار می‌دهند؛ پاسخ چیست؟

دولتی که نمی‌تواند با یک اقدام ساده، یارانه متمکن‌ها را ندهد و می‌گوید به ۷۵ میلیون نفر یارانه می‌دهیم، در مقابل این حجم عظیم خسارات چه خواهد کرد؟

مثال زلزله تنها یک نمونه قابل پیش‌بینی است. بسیاری مسائل دیگر اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در کشور وجود دارد که همه و همه را می‌توان پیش‌بینی کرد، اما چاره چیست؟ حکمرانی کشور باید به استقبال خطرها برود و چاره‌اندیشی کند و با شجاعت با آن روبه‌رو شود. اگر از پدیده غیرقابل پیش‌بینی کرونا درس نگیریم -که نمی‌گیریم- باید دانست که پدیده‌های قابل پیش‌بینی که می‌توان آنها را شمارش کرد، در صورت وقوع، آثاری بسیار مرگ‌بار و منهدم‌کننده بر جامعه خواهند گذاشت.

خبر دیپلماسی

در نشست خبری ویدئویی سخنگوی وزارت خارجه:

بیش از ۳۰ کشور و سازمان به دولت و ملت ایران کمک کردند

• **ایرنا:** سخنگوی وزارت امور خارجه صبح دوشنبه در نخستین نشست خبری ویدئوکنفرانسی خود با اصحاب رسانه با ابراز همدردی با همه ملت‌ها و دولت‌هایی که درگیر شیوع کرونا هستند، تصریح کرد: کرونا در بیش از ۲۰۰ کشور شیوع یافته و با همه ملت‌ها و دولت‌ها ابراز همدردی می‌کنیم. سیدعباس موسوی با تشکر از کمک‌هایی که دولت و ملت ایران دریافت کرده‌اند، خاطرنشان کرد: بیش از ۳۰ کشور و تعدادی از سازمان‌های بین‌المللی در زمینه مقابله با کرونا به ایران کمک کردند. علاوه‌براین ایرانیان خارج از کشور از طریق سفارتخانه‌های ما کمک‌های زیادی را جمع‌آوری و ارسال کردند که از سوی دولت و ملت ایران تشکر می‌کنم.

موسوی درباره اظهارات ترامپ مبنی‌بر اینکه ایران برای رفع تحریم‌ها تماس نگرفته است، بیان کرد: نه‌تنها الان، بلکه در موضوعات مختلفی شاهد سردرگمی مقامات مختلف آمریکایی هستیم. گاهی این تصور ایجاد می‌شود که نکند آن کشور دارای حاکمیت دوگانه است. رئیس‌جمهوری یک حرف و وزیر خارجه‌اش حرف دیگری می‌زند، افراد دیگری که متصدی امور ایران هستند، راه خود را می‌روند و در کنگره نیز افکار مختلفی وجود دارد. رئیس مرکز دیپلماسی عمومی و رسانه‌ای وزارت امور خارجه با بیان اینکه آنچه مهم است، ظالمانه و غیرقانونی‌بودن این تحریم است که همه دنیا به این مسئله اذعان دارند، یادآور شد: «در خانه اگر کسی هست یک حرف بس است». ما حرف خود را به دنیا و آمریکا رسانده‌ایم که تحریم‌ها غیرقانونی و ظالمانه است و کل تحریم‌ها باید برداشته شوند. موسوی خاطرنشان کرد: اگر در این شرایط کمکی نمی‌کنند، مانع کمک‌رسانی کشورها و نهادهای بین‌المللی نشوند. وی ادامه داد: از تمام کشورهای مستقل و متمدن دنیا می‌خواهیم به این تحریم‌های غیرقانونی، ظالمانه و بی‌اصل و بنیاد توجهی نکرده و این تحریم‌ها را اجرا نکنند تا با یاری همدیگر این مشکل را برطرف کنیم.

موسوی در پاسخ به این سؤال که ایران برای رفع تحریم‌ها چه درخواستی کرده است، گفت: درخواست ما عمومی است که رئیس‌جمهوری و وزیر خارجه اعلام کرده‌اند این تحریم‌ها را نپذیرفته و غیرقانونی است. ظریف به دبیرکل سازمان ملل و همتایان خود نامه نوشته و دیوان لاهه هم رأی داده و آمریکا را مکلف کرده حداقل تحریم‌های انسان‌دوستانه را بردارد. اینها نشان می‌دهد ایران درخواست خود را مطرح کرده، اما با خوی قلدری مقامات آمریکایی منافات دارد و نشان می‌دهد آنها به دنبال بهانه‌جویی هستند. سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: دولت و ملت ایران به آنها دلبسته نیستند و امیدی نداریم. به خیر آنها امیدی نداریم حداقل شر نرسانند تا ایران بتواند اقدامات خود را انجام دهد. وی تأکید کرد: هیچ درخواستی از آمریکا برای ارسال کمک‌های بهداشتی و درمانی نداشته‌ایم. آنچه آنها دنبال می‌کنند این است که ملت ایران در شرایط سخت گرفتار بماند و به قول خودشان از این شرایط استفاده کرده تا ملت ایران به ستوه آمده و ایران به پای میز مذاکره بیاید. ایران اقداماتی انجام داده و نشان می‌دهد تحریم‌های آمریکا را به رسمیت نمی‌شناسد و از نهادهای بین‌المللی، دبیرکل سازمان ملل و دعاوی دیوان لاهه خواستار برطرف‌شدن تحریم‌هاست.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره کارشکنی آمریکا در اعطای وام صندوق بین‌المللی پول به ایران بیان کرد: متعاقب شیوع کرونا در دنیا، صندوق بین‌المللی پول مبلغی برای مقابله با این ویروس به کشورها تخصیص داده و این مبلغ را هم افزایش داده است. ایران هم از این ویروس متأثر شده و نیازمند مقابله با آن است. وی با اشاره به ابعاد اقتصادی شیوع کرونا ادامه داد: این وام را درخواست کردیم و رایزنی‌ها ادامه دارد. معتقدیم اگر سیاسی‌کاری نشود و تبعیض قائل نشوند، این وام باید به ایران هم داده شود و اگر کسانی مایل هستند با سیاسی‌کاری و تبعیض این بُعد را هم مخدوش کنند توصیه می‌کنیم این کار را نکنند، چون همه دنیا درگیر مقابله با کرونا هستند و نباید تلاش‌های ما برای مقابله با کرونا نیز مخدوش شود.

موسوی درباره اولین تبادل انجام‌شده بر اساس اینستکس گفت: همان‌طور که بارها گفته‌ایم، اینستکس مقدمه‌ای است که کشورهای اروپایی به سایر تعهدات خود عمل کنند. این سازوکار فی‌نفسه انجام تعهد نیست. آنها اینستکس را راه‌اندازی کردند تا تعهدات ۱۱ گانه خود را اجرا کنند. درواقع اینستکس بستری است که یک سال طول کشید. موسوی با بیان اینکه اروپایی‌ها اخیرا تراکنشی چندصدهزاریوروبی انجام دادند که کالاهای دارویی و تجهیزات پزشکی بوده است، اظهار کرد: انتظار جمهوری اسلامی ایران آن است که سایر تعهدات انجام شود. مبادلات و ارتباطات هم می‌تواند از طریق اینستکس باشد. ما این راه‌اندازی را به فال نیک می‌گیریم، اما این همه تعهد اروپایی‌ها نیست. وی درباره برخی اظهارات متناقض مبنی‌بر اینکه تحریم‌ها تأثیری در مقابله با کرونا نداشته است، تصریح کرد: من زیاد با این مسئله موافق نیستم. ایران تحت شدیدترین تحریم‌هاست و علی‌رغم ادعاهای آمریکایی‌ها مبنی‌بر اینکه دارو و غذا و تجهیزات پزشکی تحریم نیست، اما عملا راه ورود آنها به کشور بسته شده است. ایران سال‌ها تحریم بوده و به تحریم‌ها عادت کرده‌ایم.